

I2019/01321/D

Remissvar avseende promemoria ”Ett ändrat prishöjningstak för frimärkta brev”.

Till: Infrastrukturdepartementet
Enheten för digitalisering
Departementssekreterare
Sofia Knapp
i.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: ingrid.karlsson@regeringskansliet.se

Datum: 2019-05-23

Mailworld AB (Mailworld) har beretts tillfälle att lämna synpunkter på promemorian ”Ett ändrat prishöjningstak för frimärkta brev” där även regeringen har redovisat sin syn på behovet av prisreglering för inrikes befordran i skrivelsen 2018/19:113. Förslaget som redovisats är en ändring av det prishöjningstak som regleras i 9 § postförordningen (2010:1049).

Allmänt

Mailworld avstyrker förslaget i sin helhet då analys och konsekvenser baserar sig på direkta felaktigheter som står i strid med postlagen (2010:1045, 3 kap, 1 §, femte punkten). Där igenom får förslaget andra konsekvenser än vad regeringens skrivelse förespeglar.

Mailworld avstyrker också förslaget då konsekvenserna av förslaget, ett förändrat prishöjningspristak på frimärkta försändelser och ett borttaget pristak för enstaka försändelser som betalas genom *porto betalt* eller *frankeringsmaskin*, innebär att (1) det är framför allt privatpersoner och småföretagare som får betala för volymminskningen på marknaden (och inte stora företag och organisationer som står för den största volymminskningen) och (2) att förslaget ytterligare snedvrider konkurrensen på marknaden då Postnord får höja priser på ej konkurrensutsatta segment som kan användas för att hålla nere priser på konkurrensutsatta segment.

Analysen från regeringen bygger på direkta felaktigheter som står i strid med postlagen

Underlaget till förslaget är Regeringens skrivelse 2018/19:113 där man skriver följande:
”För företag, organisationer och myndigheter som inte kommunicerar digital utan skickar brev blir de ekonomiska konsekvenserna förmodligen ändå mindre efter som de, enligt 2015 års postlagsutredning, har möjlighet att förhandla om portopriserna och där med inte påverkas på samma sätt. Möjligheterna att förhandla om pris bör gälla oberoende om de använder sig av portobetalt eller frankeringsmaskin efter som både frankeringssätten kräver avtal med Postnord.”

Ovanstående strider mot postlagen där det slås fast att enstaka försändelser skall befordras till enhetliga priser, vilket innebär att priserna för dessa tjänster inte är förhandlingsbara.¹ *Porto betalt* och *frankeringsmaskin* ingår i begreppet enstaka försändelser. Alltså inte bara frimärkta försändelser.

¹ Postlagen, 2010:1045, 3 kap, 1 §, femte punkten

Försändelser som betalas mot faktura enligt ett faktureringsavtal eller där man använder sig av frankeringsmaskin kategoriseras som ”individuellt förhandlade” avtal då det finns villkor i dessa avtal som inte är allmänligt tillgängliga men där fortfarande portopriser följer det allmänt gällande portopriset då det ett är krav enligt postlagen. Detta innebär att man för *porto betalt* och *frankeringsmaskin* i praktiken kan förhandla avseende exempelvis inlämningstid, inlämningsplats, betalningsvillkor. Företag kan dock inte förhandla om portopriset för dessa försändelser då reglerna för priset för enstaka försändelser stipuleras enligt postlagen².

Denna uppfattning och tolkning är även något Postnord ställer sig bakom (se Postnords svar på lagrådsremissen gällande ”Undantag från mervärdesskatt för vissa posttjänster”):

”Postnord påpekar att enstaka försändelser som skickas av företagskunder faktureras enligt ett s.k. faktureringsavtal (porto betalt) och att standardvillkor som inte är tillgängliga för allmänheten tillämpas, men att priset för sådana försändelser följer det allmänt gällande portopriset eftersom det är ett krav enligt postlagens bestämmelser. Detsamma gäller för företagskunder som använder frankeringsmaskin. Enligt Postnord bör därför alla tjänster som faktureras kunden enligt avtal anses vara individuellt förhandlade oavsett om priset för tjänsten är det allmänt gällande, förutsatt att villkoren i övrigt för tjänsten, helt eller delvis, inte är tillgängliga för kontantbetalande kunder.”³

Konsekvenserna blir därför, **tvärtemot analysen i promemorian**, följaktligen att kostnadsökningarna drabbar i synnerhet småföretagare som i huvudsak är hänvisade till dessa tjänster (enstaka försändelser genom *porto betalt* och/eller *frankeringsmaskin*).

Konsekvenserna blir att privatpersoner och småföretag drabbas

Med detta förslag är risken mycket stor att det är privatpersoner (via *frimärket*) och småföretagare (via *porto betalt* och *frankeringsmaskin*) som skall betala lejonparten av eventuella ekonomiska konsekvenser p.g.a. minskande postvolym. Detta eftersom historiskt har prisökningar på enstaka försändelser alltid varit avsevärt högre än för så kallad sändningar (*industriell post*).

Det är orimligt att pristaket släpps utan att man säkerställer att alla (även stora företag och organisationer) är med och betalar för sjunkande postvolym på ett rättvist och kostnadsmässigt korrekt sätt. Detta när det dessutom är de större aktörerna som bidrar mest till minskade volymerna genom ökad användning av digitala tjänster.

Ett ej fungerande pristak – från en dålig lösning – till ingen lösning

Sedan pristaket infördes så har kostnadsskillnaden mellan vad privatpersoner och småföretagare betalat i förhållande till stora företag och organisationer, konstant ökat.

Tanken har varit att genom ett pristak för de allra dyraste tjänster, dvs enstaka försändelser betalt med *frimärket*, *porto betalt* eller *frankeringsmaskin* (där Postnord har ett defacto-monopol), skall utgöra ett hinder för att grupper som inte kunnat dra nytta av avregleringen skall slippa oskäliga kostnadsökningar. Underförstått skulle billigare företagstjänster (för större företag och organisationer) följa med i ökningarna. **Det har de inte gjort.**⁴

Som exempel så var sista frimärkshöjningen på 29% = 2 kronor från (7 kronor till 9 kronor) samtidigt som tjänsten försämrades i form av längre utdelningstider. De stora företagens höjning var mindre än 2% på sändningar vid samma tidpunkt (dvs mindre än 10 öre per normalförsändelse).

² Postlagen, 2010:1045, 3 kap, 1 §, femte punkten

³ Undantag från mervärdesskatt för vissa posttjänster, Lagrådsremiss, 2015-10-22

⁴ Till sista utposten, Slutbetänkande av 2015 års postlagsutredning, SOU 2016:54, september 2016, s. 79-80

Att Postnords kostnader ökar mycket mer på enstaka försändelser (samtidigt som man gjort tjänsten sämre), i jämförelse med sändningar (*industriell post*), att det motiverar ovanstående skillnad är ytterst osannolikt.

Det visar att konstruktionen för det nuvarande pristaket fungerar undermåligt och att risken för orättvisa prisökningar är stor. Att släppa på kravet på pristak skulle endast förvärra situationen ytterligare. Av denna enkla anledningen att det då inte finns någon gräns för hur mycket Postnord kan höja dessa priserna (*porto betalt* och *frankeringsmaskin*) utan att det finns någon som helst garanti för att övriga postala tjänster bär sin del av kostnadsökningarna.

Slutsats

Förslaget på borttaget samt förändrat pristak avstyrks i sin helhet. Slutsatser i underlag till förslaget, kan och skall ej strida mot Postlagen.

Postnord skall självklart kunna höja sina priser i paritet med ökade kostnader. Pristakets konstruktion måste dock modifieras på ett sätt att man säkerställer att prisjusteringar fördelas rättvisare (även större företag och organisationer måste vara med och betala för minskade volymer) än i dagsläget.

Syftet med avregleringen var att effektivisera postmarknaden till gagn för alla. Inte att grupper i samhället som inte har något alternativ till Postnord (*privatpersoner* och *småföretag*) skall betala för Postnords konkurrenskraft inom områden som redan idag är konkurrensutsatta.

En ändring i postförordning, 9 § postförordningen (2010:1049), skall enligt Mailworld medföra att man säkerställer att prisökningar på enstaka försändelser även skall, på ett solidariskt sätt, få genomslag på övriga posttjänster och inte heller kunna avtalas bort i affärsförhandling med avtalskund till Postnord. Ovanstående förslag ligger i linje med Postlagen 2010:1045, 3 kap, 2 §.

Det ska inte endast vara privatpersoner och småföretagare, som saknar alternativ till Postnord, som skall betala för fallande postvolymer. I dag kan det skilja över 500% i pris mellan en försändelse som ett större företag/organisation skickat ut jämfört med en privatperson/småföretagare som skickat med *frimärke*, *porto betalt* eller med *frankeringsmaskin*. Denna prisskillnad uppstår även om försändelsen ser likadan ut, har samma format, har samma vikt, delas ut med samma ledtid, av samma brevbärare och till samma adress. Det kan inte vara en rimlig prisskillnad. Inte ens med en kostnadsbaserad prissättning som Postnord är skyldiga att tillämpa.

Stockholm den 23 maj 2019

För Mailworld AB

David André, VD

Stefan Blomqvist, Styrelseordförande